

MAANDAG 5 MAART.

BATAVIA den 10 Januarij.

(Per Overland-Post.)

LONDEN den 2 maart.

PARIS den 2 maart.

KEULEN den 2 maart.

(Per Telegraaf.)

BERLIJN den 3 maart.

Binnenland.

's GRAVENHAGE den 2 maart.

SKAGENHAGE den 6. marts.

Staten-Generaal.

ROTTERDAM den 8-maart.

Ik heb het woord verlangd om zoo kort mogelijk de stem die ik zal uitbrengen op het praesidium van

...the

Burgemeester en Wethouders over het voorstel der 4 Raadsleden te motiveren. Ik zal beginnen met te verklaren dat ik een bepaald voorstander ben van de belangen der Gemeente en overtuigd dat al de leden van den Raad dit zijn. Ik acht deze verklaring niet ongepast, omdat in eene vroegere vergadering bij het vraagstuk der enquête door een geacht spreker de Raadsleden bij de thans in behandeling zijnde zaak, in 2 fracties zijn gesplitst, te weten in bepaalde voor- en in bepaalde tegenstanders van den Architect, en het publiek door dit te hooren en te lezen omtrent de leden van den Raad in een verkeerd begrip is gebracht, en zij in hunne bedoeling zouden kunnen miskend worden. Spreker heeft, bij de behandeling der begroting, in de afdeling waartoe hij de eer had te behooren, tot die leden behoort, die verklaarden dat hun vertrouwen op de praktische kunde van den Architect aan het wankelen was gebracht, voortvloeiende uit de ondervinding dat zoo vele plannen bij de uitvoering hadden gefaald en ook diens begrotingen niet zeer juist waren. Burgemeester en Wethouders hebben gemeend zich over hunne uitgebragte rapporten, daarop berustende, te moeten verantwoorden, overlatende aan de Raadsleden of zij zich over hun uitgebragt gevoelen, als niet ligtvaardig geuit, willen verdedigen. Ik zal voor mij zelven spreken, zonder in herhaling te komen van al de feiten als genoeg bekend, waartuit als gezegd de opmerking is voortgevloeid en bij het onderzoek der begroting geuit. Het was mijnerzijds niet maar eene opwelling met het doel om mij als een tegenstander van den heer Architect te doen kennen, dat ik mij vereenigde met de geopperde bedenking. Het onderzoek der begroting gaf de stof voor een edeler doel aan de hand, het behartigen van de belangen der Gemeente. En toen ik destijds daarbij opmerkte dat er f 7000 op de begroting waren gebracht voor het vernieuwen der kade aan de Coolvest voor het pand de Oranjestroom, alwaar volgens het water-project eene sluis moet worden gemaakt en dus de kade deels weder zou moeten worden afgebroken, was dit immers eene opmerking, zoo die juist was en ook juist is bevonden, daar om die reden de post met f 6000 is verminderd, waarmede geen andere bedoeling kon zijn, dan het belang der Gemeente, ofschoon de heer Architect er bij mij niet geheel buiten kon gedacht worden, zijnde de ontwerper van het water-project en tevens belast met de begroting der kade aan de Coolschevest; immers sprak de memorie van toelichting van gemeen overleg. En nu de Boompjeskade, destijds nog de laatste schok aan het vertrouwen toegebracht; een onderwerp dat niet buiten de discussie kan blijven; omdat daarvoor nog gelden op die begroting later zouden moeten worden gebracht, wanneer men wist wat er van worden moest, doch waarmede men het rapport der deskundigen wilde afwachten, in de hoop daardoor welligt tot een gunstiger oordeel te worden gebracht. Ik meen te hebben bewezen dat ik op de vraag van Burgemeester en Wethouders wist, waarom, uit welk beginsel en met welk doel ik in de sectien de genoemde verklaring heb ondersteund, opdat Burgemeester en Wethouders de aan den Raad ter beoordeeling toegezonden begroting terug ontvangende, van den uitslag kennis zouden nemen. Ik betreurt het dat de uitspraken der drieledige commissien zoo ongunstig voor den Architect zijn uitgevallen, en het doet mij tevens leed, dat mij het geluk niet is te beurt gevallen, zoo als ik moest vernemen, dat er leden zijn; bij wie het vertrouwen is teruggekomen. Ik heb mij daartoe in dien tusschentijd niet buiten de gelegenheid gehouden, maar van consideratie, waar meer de persoon dan de zaak op den voorgrond bleef, tegenover zoo vele feiten, die zoo luid spreken, ook nog na het genoemd rapport der deskundigen, kan ik niet van gevoelen veranderen. Het bleef geschokt, en met reden, na hetgeen door Burgemeester en Wethouders aan den Raad wegens het gebeurde in het Ziekenhuis is medegedeeld, verwezenlijkende de vrees die aan een lid der commissie van administratie voor eene ijdele vrees was verklaard. Genoeg over dit punt. Ik zal nu mijn gevoelen over het prae-advies van Burgemeester en Wethouders doen kennen. Mijne denkbeelden omtrent hetgeen de betrekking betreft, door den heer Rose tot dusver vervuld, en de bezwaren die ik vind dat gelegen zijn in de aanstelling tot ingenieur met een directeur, zijn genoegzaam ontwikkeld in het rapport van Burgemeester en Wethouders aan den Raad, de dato 27 november 11, en te zeer bekend dan dat ik die zou herhalen. Met die beschouwingen heb ik mij vrij goed kunnen vereenigen, niet met de conclusie. Die afscheiding van theorie en praktijk en daarbij evenwel te houden overleg en verband en eene te verkrijgen goede uitkomst; ik houde het voor eene theorie die in de praktijk zal falen, en dat bij die naamsverandering de gemeente er niet beter aan zal zijn, omdat er uit voort zal komen een bestuur van transactie, eene verlamme, alle zelfstandigheid vernietigende positie voor beide, omdat nu eens deze dan gene zijn gevoelen naar den ander zal schikken, en daar, waar beide tegenover elkander zullen blijven staan, de commissie van plaatselijke werken niet zal kunnen beslissen en men toch niet bij ieder kapitaal werk, hetzij uit hoofde van een conflict of door het te zwak vertrouwen van den Raad, na zoo dure ondervinding, kan beginnen met deskundigen van elders te ontbieden. Mijn gevoelen is hierover niet veranderd door hetgeen ter oplossing dier bezwaren, ook door een lid der commissie van plaatselijke werken, is gezegd, daar die geachte spreker bij het ontstaan van een conflict tusschen ingenieur en directeur op de commissie van plaatselijke werken terugwijst, ofschoon deze commissie in haar rapport van antwoord, de dato 16 oktober, aan Burgemeester en Wethouders zich incompetent verklaarde om over praktische kunde te oordeelen, en ten slotte wijst op de uitspraken van in te roepen deskundigen. Ik ben hierdoor nog meer versterkt in mijne bezwaren tegen de voorgestelde benoemingen, waarin ik blijf missen eene hoog noodige eenheid, een bepaald verantwoordelijk zelfstandig persoon, door wien eene betere, met zijne verantwoording in naauw verband staande orde en regel voor de ondergeschikten moet ontworpen en streng gehandhaafd worden, aan welke reorganisatie volgens de beide sprekers, leden der commissie van plaatselijke werken, behoefte is, en waardoor de Raad de aan hem voorgelegde plannen met meerder vertrouwen zal kunnen aannemen. Dit doel, naar mijne overtuiging, door het voorgestelde niet te bereiken zijnde, zal ik er tegen stemmen.

De heer Obreen sprak in de avondzitting ongeveer dus: „Ik ga met schroomvalligheid ten tweeden male het woord voeren, daar ik nu aan eenige der welsprekendste redenaars en uitstekendste regtsgeleerden uit deze stad voor de vuist moet antwoorden, terwijl zij bij hunne aanvallen op mijne gezegden in de vergadering van heden vóór 8 dagen het voorregt hadden mijne redevoering gedrukt voor zich te hebben en ieder woord daarin te kunnen ziften. Ik zal evenwel trachten hun zoo goed mogelijk te volgen, ofschoon ik mij alles niet meer herinner wat heden gesproken is. Ik ben het mikpunt geweest aller aanvallen en waarom? mijne gevoelens zijn slechts die van verscheiden Raadsleden, van den Voorzitter der openbare werken en van Burgemeester en Wethouders, zoo als blijkt uit hun laatste stuk, waarin hun Ed. Achtb. zeggen, „dat, wanneer er slechts keuze was tusschen het behouden van den heer Rose als architect, of zijn geheel ontslag uit de dienst der Gemeente, zij zich verplicht zouden voelen om in het belang der Gemeente met allen ernst op dat ontslag aan te dringen.” Voor die meening moeten Burgemeester en Wethouders toch eigene gronden hebben, want zij is geen gevolg mijner philippica, (ik dank den heer van Reesema voor dat woord). Dat eene meening als de mijne over den Architect niet nieuw is zal ik bewijzen door eene citatie die ik hoop dat mij vergund zal worden uit eene redevoering, tien jaren geleden alhier gehouden door een eerwaardig grijsaard, toen lid van den Raad, dien wij allen hoogachten om zijne loyaleiteit, onafhankelijkheid van karakter en stand en die mij zulks gisteren ter inzage zond. Die woorden zijn uitgesproken in 1844, tijdens den aanbouw van het Ziekenhuis. Zij luiden als volgt: „Vroeger heb ik gezegd dat mijn vertrouwen in den Stads-Architect wankelde, thans ben ik gedwongen om rondborstig te verklaren dat het geheel vernietigd is. Aan een man, wiens ondernemingen en proeven zoo vele nuttelooze en overgrootte geldelijke opofferingen van stads wege vorderen, zonder dat de uitkomst slechts eenigermate aan de verwachting voldoet, kan of mag ik als lid der vergadering geene nieuwe aanbouwingen, van welken aard ook, opdragen.” En verder: „Voor de uitstekende talenten van den heer Rose, als bouwkundig teekenaar en thebrist, heb ik den meest mogelijken eerbied, maar, dit is voor zijne betrekking ontoereikend, want een Stads-Architect behoort ook tevens een even ervaren practicus te zijn; bovendien moet hij de waarde van het geld kennen, en daarmede in het belang zijner principalen spaarzaam weten om te gaan. De bewijzen dat de heer Rose deze beide hoofdvereischten mist zijn niet ver te zoeken.” Dat is niet uit mijne philippica maar uit de redevoering van dien achtenswaardigen man, die dat stuk in zijn geheel waarschijnlijk wel gaarne aan den heer van Reesema zal laten lezen. ZEd. noemt verder het Ziekenhuis met zijn olymastic, stukadoorswerk en ornament suikerbakkerswerk. Ik noemde het in mijne philippica (ik dank den heer van Reesema nogmaals voor dat woord) borstplaat, dus nog al overeenstemming. Zijne zinsnede over de uitgaven doelt op het maken van werk met eigen volk en niet bij aanbesteding; welk laatste door den heer Rose en zijne vrienden zoo lang mogelijk werd tegengehouden en waaraan ik mede geholpen heb om dat in het belang der Gemeente te voeren. Tot een bewijs der verkeerde ramingen was het stukadoorswerk in het Ziekenhuis op f 12,000 geraamd en het kostte f 29,700. Ik zal aanvangen met den heer Mensing te zeggen dat ik niet alleen de heeren Greve en Beijerinck genoemd heb, maar ook de heeren Conraden van der Kun, omdat laatstgenoemde experts waren voor het Ziekenhuis en dat ik allen heb willen nemen nit het eerste en laatste bedrijf van hetgeen ons geacht medelid de heer Ledebor zoo juist een treurspel heeft genoemd. Over de eerste petitie zal ik niet meer spreken, doch ik verheug mij ook een teekenaar van de tweede in ons midden te zien en had wel gewenscht dat ZEd. die duistere plaats op de 2de bladzijde had opgehelderd; men heeft wel gezegd dat ik spottend gebzeigd heb, doch men is de opheldering schuldig gebleven. De stand der onderteekenaars die ik uitgezonderd heb is niet zoo geheel onverschillig, want ik ben met eenige in aanraking gekomen, en die goede lieden hebben mij gezegd dat zij geene inlichting konden geven, omdat zij het stuk wel geteekend maar niet gelezen hadden noch hooren lezen; zij hadden het kunnen lezen, want het lag ter visie, doch zij hadden hunne teekening daaraan geschonken omdat dit hun verzocht werd en dat zij den man die hen daar zoo aangenaam onderhield niet broodeloos wilden laten.

Wat het Ziekenhuis aangaat, om te regtvaardigen wat ik gezegd heb (de heer Plate heeft het stuk over de fundering reeds voorgelezen) heb ik hier voor mij liggen copijen der brieven die ik als secretaris der commissie aan Burgemeester en Wethouders heb geëxpedeerd betreffende de aanvraag tot herstel der stookinrichtingen, filtrums, privaten, voorzien van den schoorsteen, waarvan Burgemeester en Wethouders zeer zeker gaarne aan den heer van Reesema de origineelen zullen laten inzien. Wat de vensters aangaat is de heer van Reesema niet juist ingelicht. De Architect heeft in Hamburg in het Ziekenhuis over togt hooren klagen en om dat te voorkomen alle vensters dicht gemaakt. Wat ik voor het overige wegens de kast enz. gezegd heb blijf ik volhouden en roep de leden der commissie tot getuigen. Men heeft gesproken, naar ik vermeen, wegens het huis op de Kaasmarkt. Ik zal den heer Secretaris vriendelijk verzoeken om de notulen van 17 augustus 1848 voor te lezen.

(De Secretaris las daarop voor, dat er in dat huis 3 moerbindten en 35 hardsteenen dorpels vergeten waren te beschrijven, waarvoor f 532. 55 wordt aangevraagd.)

Ik bedank den heer Secretaris en zie dat mijn geheugen mij in zoover slechts de 35 dorpels heeft doen vergeten.

Wat het bruggetje over de Vest aangaat, zou de heer Hoyneck dan liever gehad hebben dat men even als bij de leuning der Wijnbrug gewacht had tot dat de passanten er mede in het water vielen? dan zou het zeker eene afdoende proeve geweest zijn.

Ik houde vol dat de bruggen in de nieuwe wandeling door de werkvereniging aan de stadsbazen zijn opgedragen ten einde geene moeite te hebben bij het overgaan van den eigendom en begreep dat die bazen allen onder het toezigt des Architects stonden; is dit niet zoo, dan zal ik erkennen, even als ik dat zelfs van een lid der fabricage ook wel hoorde dat ik mij vergist heb. En nu de bazalkade. Ik zal voorlezen wat de Architect

er van zegt, ik meen 17 juni 1850: „Dit alles bevalt (à propos van eene kade te Kampen) dat de palen al zeer goed gemist konden worden, dit was ook het gevoelen van den hoofd-ingenieur Conrad te Arnhem, kwam daar alleen op aan, of de grond zou ingedrukt worden door het gewicht der kade, in geval dit niet vreezen is, kan men de palen vermijden.” Nu wist Architect of kon het weten dat de grond voor de Boompjes niet vast maar slap was, hij behoefde het niet te le onderzoeken. Leeuwenberg wist het, de Architect niet het zelf, hij had het Leeuwenberg, een zijner bazen slechts te vragen gehad, die zou het hem gezegd hebben. Nog lees ik in een rapport dat de Architect „de vrijs neemt UEd. Achtb. bij deze voor te stellen om tot eerste plan voor het maken van de aandamming te overkeeren, namelijk om de kade te maken op eene zo naamde brikstorting, waardoor alle bezwaren omtrent het werken onder water komen te vervallen en waarmede verschillende voordeelen heeft.”

Nu de fundering van het Ziekenhuis. Ik heb gezegd zoo als de heer Hoyneck beweerde dat de Architect de plaatsing niet had moeten aanraden in den pol grond, maar dat hij die had behooren af te raden, hetgeen eene geheel andere zaak is, en ik heb daarbij gevoeld dat, was hij daartoe gedwongen geweest, dat hij dubbeld had moeten toezien, dat hij de fundering niet maakte op eene ja bekende wijze, doch die slecht in vasten grond te huis behoort. Naar hetgeen ik van ons geacht medelid den heer Tavenraat hoor, dat heer Rose ongunstig over het terrein dacht, komt mij nog tienmaal schuldiger voor.

De heer Hubrecht heeft gezinspeeld, als ik het begreep, op een bedrog dat met een mal of formeel de togen zoude gepleegd zijn; dat verschoont Architect geenszins; ook dan zou hij schuldig zijn daar hij zoo iets met een naauwlettend en dagelijks toezigt had moeten ontdekken.

In de laatste vergadering heb ik veel over genie, door Burgemeester en Wethouders, hooren spreken, de heden heeft men daarvan gezwezen. Ik deel, Mijnheer, in dien cultus van het genie. Ons Vaderland is, Hemel zij dank, rijk genoeg in genien en groote mannen als dat iedere stad op een standbeeld zou kunnen roemen en ik wenschte dat dit het geval ware, doch men zou licht maar geen brevet voor genie afgeven.

Het genie heeft zijne eigene kenmerken, en dat zijne werken. Wanneer men spreekt van het genie Michel Angelo, dan denk ik aan de St. Pieterskerk; genie van Jacob van Campen, aan het Raadhuis Amsterdam; van Fulton en Watt, aan stoombooten; stoomtuig; van Stephenson, aan de spoorwegen; Tollens, aan zijne gedichten en zijne Nova Zembla; den heer Rose denk ik aan het Ziekenhuis en zoo mislukte werken. Mijnheeren, dat genie zal na nakomelingschap gaan en op de eene vlerk (een vlerk heeft immers vlerken) zal te lezen staan Ziekenhuis op de andere Bazalkade, en bij al dat, al ware het genie, is hij ongeschikt voor zijne betrekking, en is eigenlijk het eenige waarop wij te letten hebben.

De heer wethouder van Vollenhoven heeft het gezegd ik had die lijst der mislukte werken nog veel kunnen uitbreiden. Ik kan nog opbrengen een privaat Ziekenhuis, waar de hitte zoo ondragelijk was, dat verzuif in de nabijheid heeft moeten veranderd worden dat heeft onze commissie in loco gezien.

Ik zou nog op die vier verdiepingen kunnen te komen, en de geachte leden uitnoodigen om, want het hard uit het westen waait of stormt, eens op de derde verdieping te gaan, daar komt de wind storm van Schiedam af, over de velden tegen het bouw. Mijnheeren, waarschijnlijk is dat geniaal poëtisch, wanneer die storm zoo tegen dien hore toren loeit; ik geloof echter, dat het meer comfort voor zieken of convalescenten zou wezen, wat het gebouw wat lager was opgetrokken en meer beschut lag.

De heer van Reesema heeft gesproken van prof. Donders en zijn gevoelen omtrent het Ziekenhuis; Mijnheer, dat gevoelen betreft echter natuurlijk geheel en al de inrigting als geneeskundig gesticht; ik beaam dat en onderschrijf het geheel en al; jaarlijks, en nog onzeker ik dat zelfs met genoegen als secretaris der commissie in het verslag aan Burgemeester en Wethouders doch wat prof. Donders niet heeft kunnen zien in de fondamenteen zoo verzwakt zijn, dat de Architect zelf ze vergelijkt bij een laken dat aan de vier hoeken opgehouden wordt, eene vergelijking die de heeren Conraden van der Kun zeer eigenaardig noemen. Wat Donders niet weet is, dat die vensters vroeger niet konden, dat die stookinrichtingen reeds tweemaal vernieuwd, waarvan vroeger het ijzer zoo dun als was, ik beroep mij op den geachten Voorzitter, waarlijk zijn, dat het portaal heeft moeten opgevoerd worden, de spreekkamer vernieuwd worden, 10 gebouwen op zijn best betrokken was; die zaken prof. Donders niet en behoeft hij niet te weten.

Ten slotte heb ik gehoord, dat alle oude kaden op baksteen zouden leggen. Mijnheeren, dat dwaling, zoo als ik bewijzen zal uit eene aanha van Spaan, beschrijving van Rotterdam pag. 316. (las daarop de passage voor, waartuit blijkt, Boompjeskade op een raam gebouwd is.)

Wij zijn verzocht hier nog uitvoeriger dan in vorig nummer geschied is mede te deelen wat Obreen den heer Burger in de ochtendzitting van leden donderdag geantwoord heeft, te weten:

Na de onvoegzame wijze waarop op mijn redevoering geduid is, vermag ik niet te zwijgen, geen bouwkundige, en heb daar hoegenaamd geen stand van; ik betwist volstrekt niet dat de heer Reesema en andere onderteekenaars verstand van hebben, ieder hunner, de heer van Reesema aan het kan mogelijk zeer goed een huis, kaal of brug bouwen, maar wat ik betwist is dat die teekening de heer van Reesema op dien datum, door ontbied met de retro-acten en verdere stukken, op de der zaak waren, en daar heb ik, ofschoon leek vak, meer wetenschap van. Dat men petitioneert of tegen het leggen eener brug, vóór of tegen lasting, vóór of tegen een accijns, vóór of tegen planten van boomen, dat kan iedereen. Doch vocaten, die sedert twee jaren voor de Acad.

gegebenen proz. angegeben.

VETWAREN. Een partijje inlandsch Smeer werd tot gehelmen prijs afgedaan; overigens stil.

HENNEP niets gedaan.

AMSTERDAM den 3 Maart.
O V E R Z I C H T D E R W E E K .

KOFFIJ. Prijzen vast zonder groote zaken; goed ord. Java per ceel 29 1/2 c.

THEE voortdurend stil.

SUIKER. In Ruwe had niets van eenig belang plaats. Prijsnolering onveranderd. Geraffineerde. Door de ongenegenheid der koopers zijn geen afdoeningen van eenig belang te melden. De prijzen van Melis kunnen dus niet dan lager opgegeven worden. Wat daarentegen van Kandij te koop komt, vindt grif nemers. Basterd en Sirop in een deen.

RIJST blijft in dezelfde stemming en door gebreken aan dispoibele ladingen hadden uit de 1ste hand geen afdoeningen plaats; gep. Arracaan houdt men op f 10 1/2; dito Voornloof f 11 1/2 a f 12; dito Java f 10 1/2 a f 11 en dito Tafel f 14 1/2.

VRUCHTEN onveranderd.

SPECERIJEN blijven in een doen; Noten n.º 1 van vroegere veilingen blijven tot 155 en Foele tot 140 c. te koop.

TABAK. De verkoopers bepaalden zich in de afgelopen week tot 813 p. Portorico per Herman. In andere soorten hadden er geen omzettingen plaats. De voorraad in de eerste hand op heden bedraagt 523 v. Maryland, 456 v. Virginie, 455 v. Kentucky, 25 v. Stelen en 8570 p. Java.

Voor Banca TIN is hij partij f 62 1/2 besteed.

INDIGO blijft gevraagd tot vorige prijzen; men houdt algemeen hoogen, waardoor de handel zich tot 15 k. Java bepaalde.

COCHENILLE zonder handel, doch ten volle prijshoudend.

VERWOUTEN. De prijzen voor St. Domingo Campêchehout zijn verder teruggelopen, zoodat thans zeilende partijen a f 4 1/2 (zonder conditie) te koop zijn. Van Lagunahout zijn 50 ton en van St. Iago de Cuba Geelhout 70 ton ingevoerd.

HARST. Tot vorige prijzen werden 150 vaatjes verkocht.

TERPENTIJNOLIE blijft aangeboden, en boezert importeurs voor Amerikaanse lage prijzen zouden aannemen, heeft daarin weinig of geen handel plaats gehad.

SALPETER niets in gepasseerd.

ZWAVEL. 45 ton 2de soort Licata met f 3 1/2 betaald.

MEEKRAP onveranderd, doch zeer vast in prijs.

TALK en Smeer bij geringen voorraad gedrukt met weinig omzet; men oefert gele Petersb. Talk f 38 a f 40, Amst. Smeer f 37 a f 38, Livorno Talk f 38 a f 40, Amerik. Keuzel f 32 a f 35; Cochín Kokosolie f 30 1/2 a f 32.

LONDEN den 1 Maart.

KOFFIJ. Native Ceylon ferm op 45/6 a 46/6. Plantation gevraagd, doch schaarsch en goed gesouteneerd. Heden zijn 100 v. afgedaan.

Andere soorten kalm en onveranderd. Eene lading zeilende Brazil per Courrier is a 40/6 voor eene naburige haven afgedaan.

SUIKER. W.-Ind. ferm. Verkoop van bedden 320 v. Van andere soorten werden verhandeld 1200 z. Mauritius, 2000 z. Madras, 1000 z. Penang en 2000 z. Bengaal, tot vorige prijzen. Van vreemde soorten werden omgezet 1246 k. Havanna; bruin 30/ a 31/2, blond 31/6 a 32/6, Metris 33/ a 39/2, blank 39/6 a 41/2; 500 z. bruine Pernambuck van 27/ tot 28/2, en eene zeilende lading Java van 500 t. per Antagonist, n.º 12 1/2, a 22/6 voor Plymouth. Afdoeningen in de tweede hand 5000 z. Manila van 27/ tot 31/2 en 700 k. Havanna van 31/6 tot 37/2.

Geraffineerde voor cons. gevraagd en bruine lomp niet onder 42/6 te krijgen. Crushed stil. — CACAO. O.-I. goed gevraagd en met neiging tot rijzen. Vreemde soorten mede op hoogere prijzen gehouden. — RIJST gezocht en ferm op 14/ a 14/3 voor blanke Bengaal op levering. — KATOEN met weinig handel en goed gesouteneerd. — SALPETER iets gerezen, vooral sijne soorten. In veiling werd de helft van 1561 z. verkocht. — TALK kalmen 1/ gedaald; St. Petersburg Y. C. in loco 54/6.

BATAVIA den 10 Januarij.

(per Overlandpost.)

KOFFIJ. De omzet alhier bepaalde zich tot 1000 pic. Padang a f 27. Op de Padang veiling werden 25/m. pic. dooréa a f 23.54 verkocht; alhier zijn nog 15/m. pic. Padang liggende, die op f 27 worden gehouden. Te Samarang zijn nog 1200 pic. tot f 24 en f 25 afgedaan.

SUIKER. De hier ter plaatse verkochte hoeveelheid bedraagt ongeveer 15/m. pic. op de basis van f 12.50 voor n.º 16, en zijn nog gisteren 7000 pic. tot f 13 afgedaan. Te Samarang werden verhandeld 10/m. pic. a f 12.25 voor dat nummer.

RIJST. Van blanka Batavia werden 600 koyangs genomen tot f 146 a f 150, en van Indragayone Tafel 300 koyangs a f 155 met de zakken; terwijl het restant van den eerst-Kampongsoort, dat afwijkend van kwaliteit, tot f 170 is verkocht; de hooge vrachten belemmeren echter mindere transactien.

ARAK. Ter belading van eenige vreemde schepen waren voor de aankomst der mail verschillende partijen gekocht van f 42 tot f 45, zoodat bij de orders, die de laatste mail medebragt, het weinige nog disp. spoedig geplaatst was en men nu voor een partijje in handen van speculanten, te vergeefs f 110 met fust gehoden heeft.

HUIDEN. Hiervan zijn alleen 300 stuks Buffel tot f 2.80 alhier afgedaan.

INDIGO blijft voor de beste merken nog steeds gezocht en vindt te Samarang bij voortdurende koopers tot f 3.50.

SPECERIJEN en DROOGKRUIJEN. Van Peper hadden de volgende transactien plaats: 300 pic. zwarte van f 17.50 a f 18 en 150 pic. witte tot f 38.50; hijsse Gouvernementsveiling te Benkoelen werden 1500 pic. verkocht, welke dooréa f 19.50 opbragten. In Gom Damar is niets omgegaan. Gom Elastiek blijft gevraagd; 1200 pic. werden genomen van f 36 tot f 40, naar kwaliteit. Eene partij Gutta Percha van 270 pic. bedong van f 60 tot f 65.

MANUFACTUREN. Daar wij thans het stille seizoen zijn genaderd, zoo is bij den enormen voorraad van de meeste artikelen de handel zeer gedrukt, en zien wij alomte eene vermindering der prijzen te gemoet. Van ruwe Calico's verkocht men kleine partijen tot f 4.30 de 5/4 en f 4.70 de 6/4 contant; terwijl zich in de laatste dagen nog eenige vraag doet bespeuren voor gebloekte 6/4, waarvoor men op f 4.90 betaalt; de 7/4 van beide soorten blijven nog steeds overkoopbaar. In Engelsche Calico's en Madapolams is veel omgezet, echter tot lage prijzen, en van Shirtings zijn alleen de zijner kwaliteiten te verkopen. Drills zonder eenigen omzet; Amerik. worden tot f 7.50 aangeboden, zonder koopers te vinden. Van Gambries hebben eenige verkoopers plaats gevonden, echter schijnen de prijzen tot daling te neigen; gebloekte Jaconetten vooral in de zijner kwaliteiten zeer gezocht. Oranje Calico's thans moeilijk te plaatsen; blaauwe Salemporis nog geheel verlaten, doch blaauwe Delfts zijn in de goede soorten tot f 9.50 te verkopen. Adrianaal rood Katoen met grooten voorraad van Engelsche fabriek; de 5/4 geldt f 10 a f 12.50. Voor gedrukte Katoenen is het tegenwoordige seizoen tot den verkoop geheel ongeschikt, zoodat daarin niets omgaat. West- en Batijgoederen blijven bij voortdurende geheel verlaten. Midden Delfts van goede ord. kwalit. steeds van f 1.50 a f 1.60 afgaande; Wollen Dekens met weinig handel; Lakens zonder vraag. Van Adrianaal rood Saren en Mule Twist zijn enkele partijen in ent. voor uitvoer verkocht; voor cons. bespeurt men geen vraag.

METALEN. Enige partijen Zweedsch IJzer werden bij aanvoer dadelijk a f 14.75 verkocht; van Engelsche groote voorraad, uitgezonderd van hoepel-IJzer, waarvoor f 12 a f 13 te bedingen is. Staal zeer gezocht en tot f 18 te plaatsen. Blad-Koper is met geringen voorraad en dus prijshoudend. IJzeren Spijkers met grooten voorraad en moeilijk te plaatsen.

PROVISIEN. Boter met grooten voorraad en weinig koopers, zoodat men bij partij moeilijk f 10 kan bedingen, vooral dewijl de kwalit. van de aanvoeren gedurende de laatste maanden nog al veel te wenschen overliet. Goudsche Kaas bedingt f 4, mits goede kwalit. Hammen nog altijd moeilijk te plaatsen en niet hooger dan f 5 a f 5.50 te noteren. Gezouten Vleesch en Spek zonder voorraad en bij behoefte te plaatsen. Van Meel werden 50 v. Amerik. aangevoerd, die dadelijk tot f 50 zijn afgedaan. Geconserveerde Provisien overkoopbaar door den tegenwoordigen grooten voorraad.

DRANKEN. Rode Wijn op fust is alleen op betere soorten te plaatsen en de ord. soorten zijn door grooter voorraad weinig gewild. Hollandsch Bier van de gewilde merken blijft conlant te plaatsen. Cognac zonder vraag en met grooter voorraad. Voor Jenever vertoonden zich in de laatste dagen eenige vraag voor Singapore, en zijn ten gevolge daarvan verkocht 500 keld. groote flesschen a f 11, en 1400 dito afwijkende kwalit. tot f 9.75 voor kleine en f 10.40 voor groote flesschen, alles in ent. Azijs op vendutie verkocht f 18 a f 19 per oorkoof. Seltzerwater in halve kruiken f 12.

DIVERSE ARTIKELER. Aardewerk en Glaswerk met grooten voorraad en weinig handel. In Loodwit en Lijmol is niets omgegaan. Touwwerk zou tot hoogen prijs koopers vinden, en van Hollandsch Zeildoek is geen voorraad meer in de eerste hand. Koolteer aanmerkelijk gedaald, zijnde niet hooger dan f 8 te verkopen. Door vele inkoop van Arak zijn leggers weder zeer gewild en na aankomst der laatste mail met f 40 betaald.

WISSELKOERS. Op Holland 102 pCt. met weinig particuliere trekkers, op Engeland f 11.50 voor 6/m. zigt en f 11.80 voor 30/d. zigt.

SPECIE. Mexicaansche dollars met grooten voorraad en weinig gevraagd, f 2.85. Sovereigns niet hooger dan f 11.50 te noteren.

SCHIEPSVRUCHTEN. Sinds het laatste bericht zijn door de Factorij alhier nog de volgende schepen bevracht, als: Sara Johanna, Graaf van Nassau, Christiaan Huygens, Gestina, Cameleon en Prinses Charlotte, allen tegen f 120 per last zonder meer naar Nederland, terwijl later ook nog de Sara Lydia genomen werd tot f 115, son-

der meer om alhier vol te laden. De Nekalennia is bestemd naar Akyab om eene lading Rijst voor Rordeaux, en de Jacqueline en Elise naar dezelfde plaats voor reeders rekening. De Bezoekie zal waarschijnlijk te Bezoekie lading bekomen; ter bevrachting blijven nog aangeboden de Gertrude, Quatrebar, Oost Indien en Australie; van vreemde schepen bedong het Amerik. schip Comet 2 4/10 voor Suiker en Rijst naar Bremen, te Samarang en hier te laden; het Engelsche schip Mehemet Ali 5/ voor Suiker naar... De Zweedsche schepen Sydpolen, Salo en Sophia worden door de agenten beladen voor Zweden. De Engelsche schepen Content en Lady Mary zijn bestemd naar Australië. Het Deensche schip Courier wordt nog genomen tot 5 voor Rijst naar Hamburg, terwijl nog worden aangeboden het Fransche schip Vallée de Lux en het Engelsche schip Bangalore.

Advertentien.

Voor de bewijzen van deelneming bij het overlijden van onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder, Mevrouw de Weduwe A. A. DRIEBEEK, geboren DE KUYPER, betuigen wij onzen opregten dank.

Rotterdam
28 Februarij 1855.
E. P. J. DRIEBEEK.
G. A. BLANKENHEYM.

Heden middag ten een ure overleed zacht en kalm, na een kortstondige ziekte, onze hartelijk geliefde Vader, de Wel Edelle Heer JACOB DE GRAAFF J.º Zn., Oud-Burgemeester der Gemeente, in den ouderdom van 78 jaren en 6 maanden.

Sommeldijk den 1 Maart 1855.

Namens Zusters en Aanbehuwdbroeders,
JAN DE GRAAFF J.º Zn.

Heden is alhier, aan een pitterende ziekte, overleden de Heer TOBIAS VAN STRAALEN MONSIEUR, in den ouderdom van 68 jaren.

A. H. VAN RAVESTEYN.
S. VAN RAVESTEYN.

Rotterdam
2 Maart 1855.
J. H. D. SCHERMERS, } Executeuren
J. M. A. CAZAUX, } Testamentairf.

Enige en algemeene kennisgeving.

**** ACADEMIE**

VAN BEELDENDE KUNSTEN EN TECHNISCHE WETENSCHAPPEN.

LAATSTE

KUNSTBESCHOUWING

MET D. A. M. E. S.

MAANDAG 5 MAART 1855.

Gemeenteraad Schiedam.

Daar een groot aantal KIESGEREGTIGDEN voornemens zijn hunne Stemmen aanstaanden Maandag uit te brengen op den Heer

J. J. LONCO,

zoo wordt hiervan kennis gegeven, ten einde alle ver- deeldheid te voorkomen.

DE PERSTIAAN.

De Ondergetekende heeft de eer zijne geachte Begunstigers kennis te geven, dat hij van af 1 Februarij zijne

AFFAIRE IN MANUFACTUREN,

aan de Boerenvischmarkt alhier, heeft OVERGEDAAN aan de Heeren **SCHRODER en PETERSEN**.

Denk betuigende voor het zoo ruimschoots vereerde vertrouwen, door hem genoten, neemt hij tevens vrijheid zijne Opvolgers minzaamst aan te bevelen.

De nog in te vorderen Pretentien zullen door bovengenoemde Heeren in ontvangst worden genomen.

C. VAN ABS J. H.

Ons houdende aan bovenstaande Advertentie, nemen wij de vrijheid ons ten minzaamste aan te bevelen, hopende door eene prompte en civiele bediening ons het vertrouwen door onzen Voorganger genoten te waardig te maken.

Voornemens zijnde om de ZAAK belangrijk uit te breiden, zal het

MAGAZIJN,

hoofdzakelijk uit

LINNENS en andere WITTE GOEDEREN

bestaande, van 46 HEDEN tegen fabrieksprijzen worden **UITVERKOCHT.**

Rotterdam 3 Maart 1855.
SCHRODER en PETERSEN

SPOORWEG ANTWERPEN-ROTTERDAM.

De SPOORWEG is thans tot **WIKENREKEN** voor het Publiek geopend. En zullen dage- anvankeijk twee der Spoortreinen tot die plaats doorloopen, namelijk, die uit Antwerpen, van 's mo- 7 ure 30 min. en 9 ure 45 min. — De Vertrekuren uit Zevenbergen naar Antwerpen zijn bepaald 's morgens 9 ure 5 min. en 's namiddags 12 ure 40 min.

Voortaan zal men nu, naar spoortrein van 's morgens 8 ure uit Rotterdam vertrekke (behoudens een buitengewone aanmerking), den Spoortrein van 2 ure 50 min. van Antwerpen naar Brussel REGELEMATIE kunnen berekenen.

Tot nadere aankondiging is de Dienst van Oudenbosch naar Roosendaal van 's morgens 7 ure 40 min. die van Roosendaal naar Oudenbosch van 's avonds 6 ure 55 min. INGETROKKEN.

De DIENSTREGELING blijft overigens voorloopig zoo als die vroeger is aangekondigd.

VERTREK van **ANTWERPEN** 's morgens 7 u. 3 m., 9 u. 45 m.; 's namiddags 4 u.; 's avonds 5 u. 30 m.

" **ROTTERDAM** 's morgens 8 u. 30 m. Van **DORDRECHT** 's morgens 9 u. 30 m.

" **BREDA** 's morgens 6 u. 5 m., 11 u. 30 m.; 's avonds 5 u. 10 m.

**** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING,**

door de Notarissen **ADRIAAN LORIE** en **JAN VAN DER HOEVEN**, residerende te Rotterdam, op Woensdag 21 Maart 1855, des namiddags ten 4 ure, in het Notarishuis alhier, van:

Een kapitaal, hecht, sterk, zeer logeabel en uitmuntend gesitueerd HUIS, boven den hoogst bekenden Vloed gelegen, voorzien van vele ruime en wel ingerigte Ver- trekken, Zolder, groote Keuken, in Tras ge- metselden Kelder, verdere Oude, en ERVE, aan de zuidzijde van den Haringvliet te Rotterdam, wijk 12, n.º 29; strekkende vóór van de Straat tot achter aan de Maas, waarover het te veilene een schoon Uitzigt heeft. Grondbelasting over 1855 f 126.33, en stedelijke recognitie groot f 4.20 's jaars. In eigen gebruik, te aanvaarden 1 Mei 1855.

Het te Veilene is 2 dagen vóór en op den dag der veiling te bezigtigen, van 10 tot 4 ure, mits voorzigen van een Toegangsbiljet door één der genoemde Notarissen af te geven. Inmiddels zijn nadere informatie te be- komen ten Kantore van voornoemde Notarissen, Kame- steeg, 3-190, en Wijnstraat, 2-251.

HET ZENDELINGHUIS

van het

Nederl. Zending-Genootschap

door **M. HIEBINK**, Director van het Zendinghuis.

Wordt a 50 Cents uitgegeven, bij **M. W. ZONEN**, alhier.

ORDE DER FEEST- EN LIJDENSTREKEN

zoo als zij jaarlijks in de **Nederlandsche Gemeente** te Rotterdam gepredikt worden, af- geven en te bekomen bij **M. WIJT en ZONEN**.

De Prijs is ingenaald, 99 Cents. In Fransche taal, In half Maroquin f 1.30. In heel Maroquin f 2.00.

Te Rotterdam, bij **ARRENBORG & VAN NELLE**.

DE MAATSCHAPPIJ tot Nut der Zeevaart

maakt hiermede bekend aan de Weduwen en Geregigt tot de trekking van bovengenoemd Fonds, dat de **BET LINGEN** zullen geschieden de twee laatste dage van elke drie maanden, Zon- en Feestdagen uitgezonderd van des morgens tien tot 's namiddags twee ure. Zij hierin nalatig mogten zijn zullen niet uithetaald word voor de aanvolgende driemaandelijksche betaling.

Wordt tevens kennis gegeven aan Heeren Actiehoude de **VERVALLEN COUPONS** zoo spoedig mogelijk in wisselen, waartoe de geheele Week gelegenheid zal, van des morgens tien tot 's namiddags drie ure.

Rotterdam. Namens het Bestuur der Maatschappij 3 Maart 1855. de Secretaris **G. L. GORTMANS**.

VRACHTRIJDEN.

Op Woensdag den 7 Maart 1855, des voormiddags 11 ure, zal de **Commisste voor de Plaatselij Werken enz.**, op het Stads Timmerhuis alhier, dea minsten Inschrijver Aanbesteden:

Het **VERVOEREN** van de **MATERIALEN GEREEDSCHAPPEN** naar de verschildende Werk binnen en buiten de Stad, en zulks op de voorwaarde welke daarvan dagelijkse, den Zondag uitgezonderd van des voormiddags 9 tot des namiddags 1 ure, lezing liggen.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

LEONARDUS PETRUS RIETSTAP, Notaris, re- derende te Rotterdam, als last hebbende van zijne Bu cipalen en daartoe benoemd door de Arrondissemens Regtbank aldaar, is voornemens op Woensdag 7 Maart 1855, des namiddags ten 4 ure, in het Lok der Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade alda te veilen en aan de meestbiedende of eerstminnende verkoopen:

Een hecht, sterk en uitmuntend gesitueerd **WINKEL HUIS**, waarin sedert geruimen tijd de **Boekhand en Boekdruckers-Affaire** wordt gedreven, de uit hoofde van den gunstigen stand ook tot de uitoefening van vele andere Affaires bijzonder geschikt, staande gelegen aan de westzijde van de Westewagenstraat, Rotterdam, wijk 5, n.º 647, Kadaster sectie I, n.º 4 groot 68 Ellen. Aangeslagen in de Grondlasten over met f 37.92. Te aanvaarden met 1 Mei 1855.

Te bezigtigen twee dagen vóór en op den dag veiling, van des voormiddags ten 10 tot des namidd ten 3 ure, op vertoon van een Permissiebiljet, v krijgbaar ten Kantore van voornoemde Notaris, aan Korte Hoogstraat, alwaar inmiddels nadere informatie te verkrijgen zijn.